

WAT
&
HOE

TSJECHISCH

TAALGIDS

- uitspraak
- ontmoetingen
- eten & uitgaan
- onderweg
- overnachten
- gezondheid

incl.
woordenlijst
TSJECHISCH - NEDERLANDS
& NEDERLANDS
- TSJECHISCH

IN SAMENWERKING MET
vanDale

Inhoud

Woord vooraf 6

- 1 Handig om te weten... 7**
  - 1.1 Beknopte grammatica 7
  - 1.2 Uitspraak 11
  - 1.3 Handige rijtjes 12
  - 1.4 Datum, tijd en getallen 17
  - 1.5 Persoonlijke gegevens 25
- 2 Praktische zaken 27**
  - 2.1 Bank 27
  - 2.2 Post 28
  - 2.3 Telefoon 29
  - 2.4 Internet 33
  - 2.5 Foto en video 34
  - 2.6 Het weer 36
  - 2.7 Veiligheid 38
- 3 Ontmoetingen 40**
  - 3.1 Algemeen 40
  - 3.2 Iemand aanspreken 41
  - 3.3 Zich voorstellen 43
  - 3.4 Elkaar begrijpen 49
  - 3.5 Hobby's 50
  - 3.6 Een mening geven 51
  - 3.7 Een compliment geven 53
  - 3.8 Iets aanbieden 53
  - 3.9 Uitnodigen 54
  - 3.10 Iets afspreken 55
  - 3.11 Iemand versieren 56
  - 3.12 Afscheid nemen 58
- 4 Onderweg 62**
  - 4.1 De weg vragen 62
  - 4.2 Douane 65
  - 4.3 Bagage 67
  - 4.4 De auto 68
  - 4.5 Verkeersborden 68
  - 4.6 Het benzinestation 69
  - 4.7 Pech en reparaties 72

- 4.8 De fiets 74
- 4.9 Vervoermiddel huren 75
- 4.10 Liften 79
- 4.11 Inlichtingen 80
- 4.12 Openbaar vervoer 82

- 5 Overnachten 91**
  - 5.1 Accommodatie zoeken 91
  - 5.2 Bij de receptie 92
  - 5.3 Kamperen 93
  - 5.4 Hotel/appartement/huisje 97
  - 5.5 Klachten 100
  - 5.6 Vertrek 101

- 6 Eropuit 103**
  - 6.1 Bezienswaardigheden 103
  - 6.2 Sport en recreatie 106
  - 6.3 Aan het water 107
  - 6.4 In de sneeuw 110
  - 6.5 Wandelen en bergbeklimmen 111
  - 6.6 Fitness en wellness 112

- 7 Winkelen 114**
  - 7.1 Algemeen 115
  - 7.2 Levensmiddelen 117
  - 7.3 Kleding en schoenen 118
  - 7.4 Kapper 120
  - 7.5 Afrekenen 122

- 8 Eten en uitgaan 124**
  - 8.1 In het restaurant 124
  - 8.2 Bestellen 125
  - 8.3 Klachten 134
  - 8.4 Afrekenen 135
  - 8.5 Uitgaan 136
  - 8.6 Kaartjes reserveren 138

- 9 Gezondheid 140**
  - 9.1 De dokter roepen 140
  - 9.2 Klachten van de patiënt 140
  - 9.3 Het consult 142
  - 9.4 Recept en voorschriften 149
  - 9.5 De tandarts 150

10 In moeilijkheden	152
10.1 Om hulp vragen	152
10.2 Ongelukken	153
10.3 Er is iemand vermist	155
10.4 Verlies en diefstal	156
10.5 Aanranding	157
10.6 De politie	158

Woordenlijsten	160
Nederlands – Tsjechisch	160
Tsjechisch – Nederlands	213

1 Handig om te weten...

1.1 Beknopte grammatica

• De uitspraak van het Tsjechisch

Zie ook 1.2 Uitspraak en het telefoonalfabet in 2.3.

(a) Klinkers	uitgesproken als het Nederlandse:	in de transcriptie weergegeven als:
a (kort)	bad	<i>a</i>
á (lang)	paard	<i>aa</i>
e (kort)	pet	<i>e</i> , soms <i>è</i>
é (lang)	beer of nee, maar zonder het korte j-klankje dat men hoort achter 'neej'	<i>ee</i>
i (kort)	pit	<i>i</i>
y (kort)	pit	<i>i</i>
í (lang)	pier	<i>ie</i>
ý (lang)	pier	<i>ie</i>
o (kort)	pot	<i>o</i> , soms <i>ò</i>
ó (lang)	zone	<i>ô</i> , komt weinig voor
u (kort)	boek	<i>oe</i>
ú/ů (lang)	boer	<i>oe</i>

(b) Tweeklanken

<i>ou</i>	boot	<i>oo</i>
<i>au</i>	blauw	<i>au</i>

(c) Medeklinkers

b, d, f, k, l, m, n, p, s en z worden uitgesproken als in het Nederlands.
Overige medeklinkers:

c	fiets	<i>ts</i>
č	Tsjech	<i>tsj</i>
d'	Djoeke	<i>dj</i>
g	goal	<i>ĝ</i>
h	als in het Nederlands, echter als g van gaaf als de letter aan het eind van een woord staat	<i>h of g</i>

ch	gaaf of lach (niet te hard)	<i>g</i>
j	als in het Nederlands, echter aan het begin van een woord gevolgd door een medeklinker meestal niet uitgesproken	<i>j</i>
ň	oranje	<i>nj</i>
r	radio, altijd rollend	<i>r</i>
ř	s óf z tegelijkertijd uitgesproken met een rollende r	<i>rsj, rzj</i>
š	sjaal	<i>sj</i>
t'	tjalk of tjiep	<i>tj</i>
v	wiel	<i>w</i>
ž	garage, journaal	<i>zj</i>

Opmerking:

Worden de medeklinkers d', t' en ň gevolgd door een e, dan vallen de haakjes op deze e, dus dě, tě, ně. De uitspraak blijft dje, tje, nje.

Worden de medeklinkers d, t en n (dus zonder haakjes) gevolgd door een i of een í, dan worden ze uitgesproken als d', t' en ň, dus als dji(e), tji(e) en nji(e).

Wordt de m gevolgd door een ě, dan is de uitspraak van deze combinatie mnje, bijv. mě = mij, uitspraak mnje.

● De Tsjechische taal

Tsjechisch is evenals bijvoorbeeld Russisch, Pools en Servo-Kroatisch ('Joegoslavisch') een Slavische taal. Slavische talen zijn van Indo-Europese oorsprong, wat wil zeggen dat er een zekere mate van verwantschap bestaat met andere Europese talen. Zo blijkt uit een vergelijking van bepaalde eenvoudige woorden dat ook Nederlands en Tsjechisch familie van elkaar zijn: water = voda of melk = mléko.

Tsjechisch wordt door ongeveer 10 miljoen mensen gesproken in Tsjechië, dat bestaat uit de gebieden Bohemen en Moravië. Moravisch is een dialect van het Tsjechisch en onderscheidt zich door kleine verschillen in de uitspraak. Het Slowaaks is een aparte taal, die door ongeveer 5 miljoen mensen wordt gesproken in Slowakije. Tsjechisch en Slowaaks lijken zoveel op elkaar dat de mensen elkaar zonder meer kunnen verstaan.

Tsjechisch is een rijke taal. De grote verscheidenheid aan naamvormen, uitgangen en uitzonderingen maakt deze taal voor een buitenlander niet gemakkelijk te leren. Zo zijn er drie geslachten, mannelijk, vrouwelijk en onzijdig. Behalve voor zelfstandige naamwoorden geldt dit ook voor bijvoeglijke naamwoorden, telwoorden, voornaamwoorden en deelwoorden. Vrouwelijke vormen kenmerken zich vaak door toevoeging van *o* of *á*. Niet alleen vrouwelijke gebruikers van deze gids zullen eraan moeten wennen dat ze voor deze vormen kiezen, alle gebruikers zullen er rekening mee moeten houden dat ze de vrouwelijke vorm gebruiken wanneer zij een vrouw aanspreken. In

2 Praktische zaken

2.1 Bank

Waar is hier ergens een bank/een wisselkantoor?

Kde je tady banka/směnárna?

gdě je taddi bankà/smnjenmaarna?

Kan ik hier deze ... inwisselen?

Mohl(-a) bych tady vyměnit ...?

mohal (moh-là) big taddi wimjenjit ...?

Kan ik hier pinnen?

Mohu tady platit kartou/vybrat peníze z bankomatu?

mohhoe taddi platjit kartoo/wibrat penjiezè z bankommattoe?

Kan ik hier met een creditcard geld opnemen?

Mohu tady vybrat peníze na kreditkartu?

mohhoe taddi wibrat penjiezè nà kredittkartoe?

Hoeveel provisie moet ik betalen?

Jaká se platí provize?

jakkaa sè platjie provwizzè?

Waar moet ik tekenen?

Kde to mám podepsat?

gdě tò maam poddepsat?

Kan ik kleinere biljetten krijgen?

Můžete mi dát menší bankovky?

moezjettè mi daat mensjie bankofki?

Ik zoek een geldautomaat

Hledám bankomat

hleddaam bankomat

Wat is het minimum/maximum?

Kolik je minimum/maximum?

kollik je minimoem/maksimoem?

Mag ik ook minder opnemen?

Dá se vyměnit i méně?

daa sè wimjenjit i meenjè?

Dit zijn de gegevens van mijn bank in Nederland/België

Tohle jsou údaje mé banky v Holandsku/v Belgii

tohlè soo oedajjè mee banki w hollanskoe/wobelgi-ji

Dit is mijn bankrekeningnummer

To je číslo mého bankovního účtu

tò jè tsjeslò meehò bankownjehò oetsj-toe

Ik wil graag geld wisselen

Chtěl(-a) bych vyměnit peníze
gtjel(-là) big wimnjenjit penjiezè

euro tegen ...

eura za ...
e-oerà zà ...

Wat is de wisselkoers?

Jaký je kurs?
jakkie jè koers?

Kunt u me ook wat kleingeld geven?

Mohl(-a) byste mi dát taky drobné?
mohal (moh-là) biste mi daat takki drobnee?

Dit klopt niet

To neodpovídá
tò neotpowwiedaa

Podepište se tady

Musíte tohle vyplnit

Mohl(-a) byste mi ukázat pas?

Mohl(-a) byste mi ukázat legitimaci?

Mohl(-a) byste mi ukázat platební kartu?

U moet hier tekenen

U moet dit invullen

Mag ik uw paspoort zien?

Mag ik uw identiteitsbewijs zien?

Mag ik uw bankpasje zien?

2.2 Post

balíky

známky

pakjes

postzegels

Ik ben op zoek naar een postkantoor

Hledám poštu
hleddaam posjtøe

Is hier een brievenbus in de buurt?

Je tady někde schránka na dopisy?
jè taddi njeğdè sgraankà naddoppissi?

Bij welk loket kan ik geld wisselen?

U které přepážky je výměna peněz?
øe kteree prsjepaasjki jè wimnjenmà penjes?

Moet ik hier zijn voor een telefonische overboeking?

Jsem tady dobře pro telefonický převod peněz?
sem taddi dob-rsje prò telleffonitskie prsjewwot penjes?

Poste restante

Poste restante
postè restantè

3 Ontmoetingen

3.1 Algemeen

- Dank u wel

Bedankt/dank u wel

Děkuji
djekkojeji

Geen dank/graag gedaan

Prosim/Není zač
prossiem/nenjie zatsj

Heel hartelijk dank

Děkuji mnohokrát
djekkojeji mnohhokraat

Erg vriendelijk van u

To je od vás velmi laskavé
tò jè od waas welmi laskawee

Het was me een waar genoeg

Velice mě těšilo
welitsè mnjè tjesjillò

Dank u voor de moeite

Děkuji za námahu
djekkojeji zannaamahoe

Dat had u niet moeten doen

To nemuselo být
tò nemmoessellò biet

Dat zit wel goed, hoor

To je v pořádku
tò jè v porzjaatkoe

- Pardon

Pardon

Pardon
pardøn

Sorry!

Promiňte!
promminj-tè

Sorry, ik wist niet dat ...

Promiňte, nevěděl(-a) jsem, že ...
promminjìtè, newjedjel(-là) sem, zjè ...

Neemt u me niet kwalijk

Nezlobte se
nezloptè sè

Het spijt me

To mě mrzí
tò mnjè mǎrzíe

Ik deed het niet expres, het ging per ongeluk

Neudělal(-a) jsem to schválně, byla to náhoda
ne-oedjellal(-là) sem tò sgwaahjè, billà tò naahoddà

Dat geeft niet, hoor

To nevadí
tò nevwadjíe

Laat maar zitten

To je v pořádku
tò je v porzjaatkoe

Dat kan iedereen overkomen

To se může stát každému
tò sè moezjè staat kazjdeemoe

- **Feliciteren en condoleren**

Gefeliciteerd met uw verjaardag/naamdag

Všechno nejlepší k narozeninám/k svátku
vsjegnò neelepsjie knarrozenjinaam/kswaatkoe

(Nog) de beste wensen

(Ještě) všechno nejlepší
(jesj-tje) vsjegnò neelepsjie

Gecondoleerd

Upřímnou soustrast
oeprsjiemnoo soostrast

Ik vind het heel erg voor u

To je mi hrozně líto
tò jè mi hroznjè lietò

3.2 Iemand aanspreken

Dag meneer Novák

Dobry den, pane Novák
dobrie den, panmè novwaaak

Dag mevrouw Nováková

Dobry den, paní Nováková
dobrie den, panjie novwaaakowvaa

Hallo, Milan

Nazdar, Milane
nazdar, millannè

4 Onderweg

4.1 De weg vragen

Pardon, mag ik u iets vragen?

Pardon, mohu se vás něco zeptat?

pardon, mohhoe sè vaas njetsò zeptat?

Ik ben de weg kwijt

Zabloudil(-a) jsem

zabloodjil(-là) sem

Weet u een ... in de buurt?

Nevíte tady někde o ...

nevietè taddi njeğdè ò ...?

Is dit de weg naar ...?

Jede se tudy do ...?

jeddè sè toedi dò ...?

Kunt u me zeggen hoe ik naar ... moet lopen/fietsen?

Můžete mi říci, kudy se jede/jede na kole do ...?

moezjettè mi rzjetsi, koedi sè dèljeddè nà kollè dò ...?

Hoe kom ik daar het snelst met de auto?

Jak se tam nejrychleji dostanu autem?

jak sè tam neeriglejji dostannoe autem?

Hoe kom ik het snelst in ...?

Jak se dostanu nejrychleji do ...?

jak sè dostannoe neeriglejji dò ...?

Hoeveel kilometer is het nog naar ...?

Kolik kilometrů je to ještě do ...?

kollik killometroe jè tò jesj-tjè dò ...?

Kunt u het op de kaart aanwijzen?

Můžete mi to ukázat na mapě?

moezjettè mi tò oeakaazat nà mapjè?

Mijn navigatiesysteem is kapot, kunt u me vertellen hoe ik in ... kom?

Pokazila se mi navigace, můžete mi říci, jak se dostanu do ...?

pokkazzillà sè mi navvviğgatse, moezjettè mi rsjetsi, jak sè dostannoe dò ...?

- **Waar?**

hier/daar

tady/tam

taddi/tam

TAALGIDS

TSJECHISCH

DE BESTE TOLK VOOR OP REIS

Vlot de rekening vragen op een terrasje? Een gesprekje aanknopen? Met deze taalgids kom je altijd uit je woorden.

- Ruim 4000 woorden & zinnen
- **Woordenlijst**
Nederlands - Tsjechisch
- **Woordenlijst**
Tsjechisch - Nederlands
- Duidelijke aanwijzingen voor **uitspraak**

9 789043 927444

www.kosmosuitgevers.nl

